

ARCHAEOLOGY,
AUTHORITY & COMMUNITY:
cooperation to protect
archaeological heritage

Ludzas pilskalnā veic arheoloģiskos izrakumus

30.10.2013.

Pēdējie lielākie arheoloģiskie izrakumi Latvijas senākās pilsētas Ludzas apkārtnē notikuši pirms vairāk nekā 30 gadiem. Ludzas pilskalns ar Livonijas ordeņa pilsdrupām, kā arī blakus esošais Baznīckalns slēpj vēl daudz noslēpumu. Šonedēļ pilskalnā darbojās Latvijas Nacionālā vēstures institūta un Hamburgas Universitātes arheologu grupa, kas veica teritorijas priekšizpēti pirms plašākiem izrakumiem, kas gaidāmi nākamvasar.

Spītējot pirmajai šā rudens vētrai, centimetru pa centimetram rūpīgi atklājot zemes slāņus, arheologi mēģina ierakties dziļāk Ludzas pilskalna dzīlēs, lai iegūtu senvēstures liecības. Pirmie izpētes darbi pilskalnā tika veikti jau pagājušā gada jūnijā.

„Mēs faktiski šajā priekšizpētē pārbaudām tos datus, ko ieguvām, sadarbojoties pagājušajā gadā ar Hamburgas Universitāti, veicot magnometrisko grunts izpēti, kas uzrāda anomālijas. Tagad mēs pārbaudījām to praktiski - īpatnējākos punktos tika veikti nelieli pārbaudes izrakumi," stāsta Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Arheoloģijas departamenta galvenais glabātājs Artūrs Tomsons.

Pilskalna ainava netiek postīta, jo, pateicoties Hamburgas pētnieku modernajai tehnikai, pētījumi tiek veikti dažos nelielos urbumos, kuros atklājas interesanti atradumi: zivju zvīņas un asakas, keramikas lauskas, arī koka detaļas.

„Tas bija patīkams pārsteigums, ka arī šajā te priekšpils daļā bija tik labi saglabājušās koka konstrukciju paliekas ar deguma slāni. Ņemot vērā informāciju, ka pirms kara šeit atradusies lauksaimniecības apstrādājamā teritorija ar kartupeļu lauku un ir apmēram desmit gadu gara sarakste ar šīs teritorijas īpašnieku: aizvēciet tos laukus. Nu tomēr valsts kultūrpieminekļis, tomēr apakšējā līmenī ir saglabājies neliels neskarts šis slānis," stāsta Tomsons.

Priekšizpētes darbus noslēdzot, parakstīts sadarbības līgums starp Ludzas novada pašvaldību un Hamburgas Universitāti par arheoloģiski vēsturisko pētījumu veikšanu Ludzas pilskalnā, baznīckalnā un Odukalnā.

Pētījumu darba izmaksas apņemas segt Hamburgas Universitāte, jo tās zinātniekus nopietni ieinteresējusi Latgales senvēsture.

„Tā ir plaša un ļoti interesanta teritorija, ne tikai sākot ar viduslaikiem, bet arī pirms tam, kad šeit dzīvoja seno latgaļu ciltis. Mēs arī meklējam pirmās latgaļu cilšu apmetnes. Šodien un vakar atklājam dažus pārsteigumus, jo atradām arheoloģiskās liecības ne tikai no neorganiskiem, bet arī organiskiem materiāliem. Mēs atradām kaulus, koka izstrādājumus. Mēs atradām struktūras, kas ir ļoti senas - iespējams, saimniecības ēku paliekas, veidotas no koka, kas bija pārsteigums. Esam par to ļoti priecīgi un varam sākt plānot turpmāko izpēti," atzīst Franks Andraško, Hamburgas Universitātes Arheoloģijas institūta doktors.

Iespējams, nākamvasar Ludzas pilskalnā jau plašākā apjomā turpināsies arheoloģiskie izrakumi, kas atklās daudz neizzinātu vēstures liecību.

LTV sižetu skatīt - <http://www.lsm.lv/lv/raksts/vide-un-zinatne/zinas/ludzas-pilskalna-veic-arheolojiskos-izrakumus.a68848/>

Latgales reģionālā televīzija